Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive

चिन्तारतो बालकः

Downloaded from www.Hsslive.in ®

I. कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत ।

१. क्रिस्तुभागवतस्य कर्ता कः ?

(पि.सि. कुट्टिकृष्णन्, पि.सि. देवस्या,अर्णोस् पातिरी) उ. पि.सि. देवस्या

२. कस्मिन् नगरे शिल्पी कन्यया साकं शिशुम् अपूपुषत् ?

(नसरत्, ताबोर्, एतन्स्) उ. नसरत्

३. तक्षकेण अनुष्ठितं व्रतं किम् ?

(उपवासः,असिधारा, अहिंसा) उ. असिधारा

४. बालकः पित्रा साकं कथम् अवर्धत ?

(अद्भुतानन्दशान्तिभिः, मास्मरिकवृत्या, स्वाभाविकतया) उ. अद्भुतानन्दशान्तिभिः

५. सः बालकः -------- बालकैः सह क्रीडातत्परः आसीत् ।

(आरबीय, यहूद,पार्सी) उ. यहूद

६. कं निरीक्ष्य भविकाले एवं शिष्याः भवेयुः इति सः चिन्तयामास ?

(अजवृन्दं,गोपवृन्दं,यहूदवृन्दं) उ. अजवृन्दं

७. तेन मुनिना कस्य अधित्यकां नीतः ?

(ताबोरद्रेः, नासरथेः, महेन्द्रस्य) उ. ताबोरद्रेः

८. ताबोरद्रेः अधित्यकायाम् रम्याः प्रकृतिसम्पदः पश्यन् स्थण्डिले किमकरोत् ?

(अक्रीडत्, अशेत, अतिष्ठत) उ. अशेत

९. 'निजं भाविशिष्यगणं चिन्तयामास ' - कः ?

(जोसफ्, येशुदेवः, मेषपालः) उ. येशुदेवः

१०. 'मुनिः तद्वृत्तं प्रियामाचष्ट' – मुनिः कः ?

(जोसफ्, येशुदेवः, मरिया) उ. जोसफ्

II. गद्यभागस्य आशयप्रतिपादिकां श्लोकं चित्वा लिखत ।

गद्यभागः- मातापित्रोः अद्भुतानन्देन शान्त्या च साकं वृद्धिमुपगतः ।

(क) आत्मना बलवानेष ज्ञानपूर्णश्च बालकः ।
अवर्धत समं पित्रोरद्भुतानन्दशान्तिभिः ।।

(ख) यहूदबालकैरन्यैः क्वापि क्रीडारतस्तथा ।
क्वापि चिन्तापरः सर्वैरलक्ष्यत सबालकः ।।

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

उत्तरम्

(क) आत्मना बलवानेष ज्ञानपूर्णश्च बालकः ।
अवर्धत समं पित्रोरद्भुतानन्दशान्तिभिः ।।

III. क विभागे प्रदत्तस्य आशयस्य समानार्थकं श्लोकं ख विभागात् चित्वा लिखत ।

क	ख
प्रकृतिदृश्यम् आस्वाद्य सः स्थण्डिले अशेत ।	मेषपालैर्नीयमानं मेषयूथं निरीक्ष्य सः । कुमारश्चिन्तयामास भाविशिष्यगणं निजम् ।।
अजगणं दृष्ट्वा भाविशिष्यगणं चिन्तयामास ।	यहूदसमुदाचारवर्त्मना तं कुमारकम् । नेतुं वैदिकलेखान्स तक्षकस्तमशिक्षयत् ।।
सः तक्षकः वैदिकलेखान् अशिक्षयत् ।	मुनिना तेन नीतोऽसौ ताबोरद्रेरधित्यकाम् । अशेत स्थण्डिले पश्यन् रम्याः प्रकृतिसम्पदः ।।
जोसफ् मरियया साकं दिव्यं शिशुम् अपूपुषत् ।	यहूदबालकैरन्यैः क्वापि क्रीडारतस्तथा । क्वापि चिन्तापरः सर्वैरलक्ष्यत सबालकः ।।
स बालकः सदा चिन्तापरः इव अवर्धत ।	पुरे नासरथे सार्धं कन्यया प्रियया चरन् । असिधाराव्रतं तक्षा शिशुं दिव्यमपूपुषत् ।।

उत्तरम्

प्रकृतिदृश्यम् आस्वाद्य सः स्थण्डिले अशेत ।	मुनिना तेन नीतोऽसौ ताबोरद्रेरधित्यकाम् । अशेत स्थण्डिले पश्यन् रम्याः प्रकृतिसम्पदः ।।
अजगणं दृष्ट्वा भाविशिष्यगणं चिन्तयामास ।	मेषपालैर्नीयमानं मेषयूथं निरीक्ष्य सः । कुमारश्चिन्तयामास भाविशिष्यगणं निजम् ।।
सः तक्षकः वैदिकलेखान् अशिक्षयत् ।	यहूदसमुदाचारवर्त्मना तं कुमारकम् ।

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

	नेतुं वैदिकलेखान्स तक्षकस्तमशिक्षयत् ।।
जोसफ् मरियया साकं दिव्यं शिशुम् अपूपुषत् ।	पुरे नासरथे सार्धं कन्यया प्रियया चरन् । असिधाराव्रतं तक्षा शिशुं दिव्यमपूपुषत् ।।
स बालकः सदा चिन्तापरः इव अवर्धत ।	यहूदबालकैरन्यैः क्वापि क्रीडारतस्तथा । क्वापि चिन्तापरः सर्वैरलक्ष्यत सबालकः ।।

IV. उदाहरणानुसारं वाक्यद्वयं योजयत ।

उदा - विद्यालयं गच्छति । पाठं पठति ।

विद्यालयं गत्वा पाठं पठति ।

१. पुस्तकं पश्यति । पाठं वाचयति ।

२. घण्डानादं श्रुणोति । कक्ष्याम् आगच्छति ।

३.स्नानं करोति । ईश्वरं वन्दते ।

४. आसन्दे उपविशति ।ओदनं भक्षयति ।

उत्तरम्

पुस्तकं दृष्ट्वा पाठं वाचयति ।

घण्डानादं श्रुत्वा कक्ष्याम् आगच्छति ।

स्नानं कृत्वा ईश्वरं वन्दते ।

आसन्दे उपविश्य ओदनं भक्षयति ।

V. उदाहरणानुसारं विश्लेषयत ।

उदा - यहूदबालकैरन्यैः = यहूदबालकैः + अन्यैः

१. छात्रैरन्यैः = --------- + --------- ।

२. मित्रैरन्यैः = ---------- + --------- ।

उत्तरम्

छात्रैः+ अन्यैः ।

मित्रैः + अन्यैः ।

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

VI. श्लोकं दृष्ट्वा गद्यक्रमं पूरयत।

क.

यहूदबालकैरन्यैः क्वापि क्रीडारतस्तथा।
क्वापि चिन्तापरः सर्वैरलक्ष्यत सबालकः।।

सः ------ क्वापि अन्यैः ------- क्रीडारतः तथा क्वापि ----- च -------अलक्ष्यत।

उत्तरम्

सः बालकः क्वापि अन्यैः यहूदबालकैः क्रीडारतः तथा क्वापि चिन्तापरः च सर्वैः अलक्ष्यत।

ख.

मेषपालैर्नीयमानं मेषयूथं निरीक्ष्य सः।
कुमारश्चिन्तयामास भाविशिष्यगणं निजम्।।

मेषपालैः ------- मेषयूथं ----- स -------निजं -------- चिन्तयामास।

उत्तरम्

मेषपालैः नीयमानं मेषयूथं निरीक्ष्य स कुमारः निजं भाविशिष्यगणं चिन्तयामास।

HSSLiVE.IN®

ग.

आत्मना बलवानेष ज्ञानपूर्णश्च बालकः।
अवर्धत समं पित्रोरद्भुतानन्दशान्तिभिः।।

आत्मना एष ------- बलवान् --------- च पित्रोः ------------समं ---------।

उत्तरम्

आत्मना एष बालकः बलवान् ज्ञानपूर्णः च पित्रोः अद्भुतानन्दशान्तिभिः समं अवर्धत।।

VII. श्लोकं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

a. मेषपालैर्नीयमानं मेषयूथं निरीक्ष्य सः।
कुमारश्चिन्तयामास भाविशिष्यगणं निजम्।।

1) सः कुमारः चिन्तयामास। अत्र कुमारः कः ?
2) सः कुमारः किं चिन्तयामास ?
3) श्लोके प्रदत्तं ल्यबन्तम् अव्ययं चित्वा लिखत।

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

4) श्लोकस्य आशयं स्ववाक्यैः लिखत।

उत्तरम्

1.अत्र कुमारः येशुदेवः।

2.सः कुमारः निजं भाविशिष्यगणं चिन्तयामास।

3.निरीक्ष्य

4.आशयं लिखत।

b. पुरे नासरथे सार्धं कन्यया प्रियया चरन्।

असिधाराव्रतं तक्षा शिशुं दिव्यमपूपुषत्।।

(1)तक्षकेण आचरितं व्रतं किम् ?

(2)दिव्यं शिशुम् अपूपुषत्। शिशुः कः?

(3)रेखाङ्कितस्य पदच्छेदं लिखत।

(4)शलोकस्य गद्यक्रमं लिखत।

HSSLiVE.IN®

उत्तरम्

1.असिधाराव्रतम्

2.शिशुः येशुदेवः।

3.दिव्यम् अपूपुषत्

4.गद्यक्रमं लिखत।

c. मुनिना तेन नीतोऽसौ ताबोरद्रेरधित्यकाम्।

अशेत स्थण्डिले पश्यन् रम्याः प्रकृतिसम्पदः।।

a) मुनिना कुत्र अधित्यकां नीतः ?

b) प्रकृतिसम्पदः पश्यन् स्थण्डिले किमकरोत् ?

c) रेखाङ्कितस्य पदच्छेदं लिखत।

d) श्लोकस्य आशयं स्ववाक्यैः लिखत।

उत्तरम्

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

1. मुनिना ताबोरद्रेः अधित्यकां नीतः ।
2. प्रकृतिसम्पदः पश्यन् स्थण्डिले अशेत ।
3. नीतः + असौ
4. आशयं लिखत ।

VIII. रेखाङ्कितपदानां स्थाने समानार्थकपदान्युपयुज्य वाक्यं पुनर्लिखत ।

तेन मुनिना ताबोरद्रेः अधित्यकां नीतः । असौ रम्याः प्रकृतिसम्पदः पश्यन् स्थण्डिले अशेत ।
(अवलोकयन्, प्रापितः, शयितवान्, मनोहराः)

उत्तरम्

तेन मुनिना ताबोरद्रेः अधित्यकां प्रापितः । असौ मनोहराः प्रकृतिसम्पदःअवलोकयन्, स्थण्डिले शयितवान् ।

IX. पेटिकायाः पदान्युपयुज्य द्वौ वाक्यौ लिखत ।

नीतः	ताबोरद्रेः	तेन मुनिना	अधित्यकां
भाविशिष्यगणं	निजं	स कुमारः	चिन्तयामास

HSSLIVE.IN

उत्तरम्

१.तेन मुनिना ताबोरद्रेः अधित्यकां नीतः ।
२.स कुमारः निजं भाविशिष्यगणं चिन्तयामास ।

X.यथोचितं योजयत ।

मुनिः	पि. सि.देवस्या
क्रिस्तुभागवतम्	वृतम्
असिधारा	येशुदेवः
चिन्तारतः बालकः	जोसफ्

उत्तरम्

मुनिः - जोसफ्
क्रिस्तुभागवतम् - पि.सि.देवस्या

Join Telegram Channel: https://t.me/hsslive Downloaded from www.Hsslive.in ®

असिधारा - व्रतम्

चिन्तारतः बालकः - येशुदेवः

RATHI T. GHSS. VARAVOOR

TEAM NAVADHARA IN ASSOCIATION WITH NAVADARSAN 2021